

TEMATISKAIS CEĻVEDIS
SPĒLĒ IEKĻAUTO FINANŠU JAUTĀJUMU PADZIĻINĀTAI APGUBEI

Tēma Spēlē – bankas telpa	Interesanti fakti par tēmu / orientējošie problēmjautājumi	Izmantojamās metodiskās stratēģijas / resursi	Skolēnu atziņu kopsavilkums (plānotais)				
<p>NAUDAS DROŠĪBAS PĀRBAUDE</p>	<p>Vai ceļojumā cilvēki var pajauties uz naudas zīmju drošību?</p> <p>Vai nauda var palikt veca?</p> <p>Kur paliek saplēstas, bojātas naudas zīmes?</p> <p>Vai naudu drīkstam zīmēt paši?</p> <p>Kādas ir īstas un neīstas naudas pazīmes?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prāta vētra • Nepabeigts teikums (piemēram, <i>Naudas zīmes nedrīkst zīmēt...</i> <i>Īstas naudas zīmes pazīmes:</i> <i>1) ...,2) ...,3) ...</i> • T-veida tabula <table border="1" data-bbox="884 1003 1251 1128"> <tr> <td>Ko zināju?</td> <td>Kas jāuzzina?</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> • Video "8 stāsti par eiro. Euro drošības pazīmes" https://www.youtube.com/watch?v=wjQtwGxXCBI • Video "Ko dara naudas drošības eksperts" (@ Bērnu Universitāte) https://www.naudasskola.lv/lv/maza-naudas-abece#n2995-ko-dara-naudas-drosibas-eksperts • Video bērniem par eiro banknotēm un monētām (@ ECB) https://www.youtube.com/watch?v=6Bz9xTnWEHo (0:49-1:45 min) 	Ko zināju?	Kas jāuzzina?			<p>Banku nodrošinātās naudas zīmju pārbaudes ir svarīgs valsts finanšu stabilitātes priekšnoteikums.</p> <p>Latvijas Bankā tiek pārbaudītas visas eiro naudas zīmes, tomēr būtiskākos eiro pretviltošanas elementus jāmekā pārbaudīt ikvienam.</p> <p>Bojātas naudas zīmes var apmainīt Latvijas Bankā, bet viltotas naudas zīmes bankas nemaina. Par naudas zīmju viltošanu paredzēti bargi sodi.</p>
Ko zināju?	Kas jāuzzina?						
<p>KARŠU MAKSĀJUMI</p>	<p>Bankas karšu dizains</p> <p>Latvijas Bankas naudas daudzuma apgrozībā regulēšanas funkcija un komercbanku sadarbības pamatprincipi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strukturēts pētniecisks darbs "Cik Latvijas komercbanku sniedz pakalpojumus skolēnu ģimenēm?" 	<p>Bankomāts un norēķinu karte arvien biežāk kļūst par ikdienas nepieciešamību,</p>				

	<p>Karšu daudzveidība, norēķinu karšu vēsture.</p> <p>Bankomātu funkcijas un lietošanas noteikumi.</p> <p>Dažādu banku piedāvāto norēķinu karšu lietošana bankomātos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktīva Latvijas Bankas prezentācija par zibmaksājumiem https://youtu.be/oF96NFnw6QQ • Video par bezkontakta kartēm (© FinanceLatvia) https://www.youtube.com/watch?v=GQcgzsSIOWM • Video par bankomātu drošu izmantošanu (© AS "Citadele banka") https://www.youtube.com/watch?v=PCIVwba-8sI 	<p>tāpēc ir svarīgi tos izmantot pareizi.</p> <p>Bankām ir svarīga loma, lai nodrošinātu ātrus naudas pārskaitījumus.</p>
NAUDAS SKAITĪŠANA VALSTĪ	<p>Kas notiek ģimenēs, ja valstī naudas kļūst mazāk?</p> <p>Vai ir labi, ja valstī ir pārāk daudz naudas?</p> <p>Kur tiek skaitīta visa apgrozībā esošā nauda? (Nauda Latvijā. Nauda eiro zonā)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizācija par tēmu "Meža dzīvnieku labklājība" • Animēts video "Cenu stabilitāte" (© ECB) https://www.naudasskola.lv/lv/filmas#n606-cenu-stabilitate 	<p>Naudas daudzums ģimenes budžetā ir saistīts ar daudziem ārējiem faktoriem gan valstī, gan Eiropā un pasaulē.</p> <p>Centrālā banka nedrīkst vienkārši palielināt naudas zīmju emisiju (banknošu un monētu izlaidi) – tas radīs cenu pieaugumu.</p>
ZELTA REZERVES	<p>Cik mūsdienās sver Latvijas zelta rezerves?</p> <p>Zelta nozīme mūsdienu globālajā norēķinu sistēmā.</p> <p>Zelta loma vēsturē.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidot drošu zelta glabāšanas vietu sarakstu pasaules kartē • Izveidot prezentāciju par zelta lomu preču naudas aizstāšanā pagātnē • Skolēnu veidots video par naudas vēsturi https://www.naudasskola.lv/lv/filmas#n607-naudas-evolucionija (00:00–04:05 min) • Latvijas Bankas video "Latvijas zelts" https://www.naudasskola.lv 	<p>Naudas ražošana un tās daudzums valstī ir saistīti ar valsts centrālās bankas uzkrātajām zelta rezervēm.</p> <p>Latvijas zelta rezerves sākumā tautas ziedojumi, un Latvijas Banka zelta rezerves atbildīgi pārvalda.</p>

		<p>/lv/filmas#n2383-latvijas-zelta-vesture-1</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvijas Bankas stāsts gaismas mākslas objektu festivālā "Staro Rīga 2019" https://www.naudasskola.lv/lv/filmas#n2383-latvijas-zelta-vesture-1 	
<p>NAUDAS APRITES NODROŠINĀŠANA</p>	<p>Kas ir inkasācija? Kāpēc Latvijas Banka sadarbojas ar komercbankām? Vai visas bankas drīkst iespiest banknotes un kalt monētas?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uzzīmēt spēli "Cirks", izmantojot iespējamās naudas plūsmas maršrutus no valsts centrālās bankas pie komersanta un pie ģimenes Video "Skaidrās naudas apstrāde Latvijas Bankā" https://www.youtube.com/watch?v=vKDVkhDZSFw Video bērniem par eiro banknotēm un monētām (@ ECB) https://www.youtube.com/watch?v=6Bz9xTnWEHo (0:00 – 0:48 min) Video "Eiro banknošu dzīves cikls" (@ ECB) https://www.youtube.com/watch?v=bsr8iA3ntQ0 Video: Kā top Latvijas eiro monētas? https://www.naudasskola.lv/lv/filmas#n1566-ka-top-latvijas-eiro-monetas Video "Kā top eiro banknotes?" https://www.naudasskola.lv/lv/filmas#n1565-ka-top-eiro-banknotes 	<p>Par skaidrās naudas ražošanu atbild tikai centrālās bankas.</p> <p>Komercbankas aktīvi sadarbojas ar valsts centrālo banku.</p> <p>Naudas apgrozībā visi posmi ir savstarpēji saistīti.</p>
<p>DROŠA NAUDAS GLABĀŠANA</p>	<p>Kāpēc nekad nav parādījušās ziņas par Latvijas Bankas aplaupīšanu? Kur naudu glabājam mēs? <i>(noguldījumi, skaidrās naudas uzkrājums, vērtslietas vai vērtspapīri u.c.)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Skolēnu spēles laika uzskaitē, uzvarētāju apbalvošana Skolēnu spēlē iegūto punktu (naudas) apkopošana, apbalvošana 	<p>Katra valsts un banka rezerves rūpīgi glabā un pārvalda.</p> <p>Katram jā rūpējas arī par savas</p>

	<p>Kā Latvijas Banka rūpējas par naudas drošību?</p>	<ul style="list-style-type: none">• Video "Mūsu valsts, mūsu banka" https://www.lb100.lv/• Video "Naudas ziņas: Naudas glabāšanas drošie noteikumi" (© <i>mammamuntetiem.lv</i>) https://www.youtube.com/watch?v=Tp-4_2yYJmE	<p>naudas drošu glabāšanu.</p>
--	--	---	--------------------------------